

Praegu on kriis aga mis siis

Kindlasti ei ole sulle märkamata jäänud, et elame praegu kriisi üle. Massimeedia pressib uksest ja aknast sisse negatiivseid uudiseid üle kogu maailma. Nagu tead on massimeedia ülesandeks kajastada reaalselt ja adekvaatselt maailmas toimuvat. Iseasi, kas nad seda ka teevad. Tihtipeale on vahendaja rollist saanud üsna subjektiivse informatsiooni pakkuja roll. Isegi kui näiteks telekast ei kõlaks uudiste taustaks kommentaari, on võimalik pildi abil kogu reaalsus pea peale pöörata.

Milleks see aga kasulik on? Usun, et ega meediatootjad ei oska isegi sellele vastata. Võib-olla on see nii, sest enamik meediatarbijaid on oma „infofiltri“ välja lülitanud ja „kärbeste pähe ajamine“ on muutunud üllatavalt kergeks. Miks siis mitte juhust kasutada? Pealegi on masside „ajupesust“ huvitatud väga palju osapooli ning põhjuseid, miks seda teha, on samuti palju.

Ehk jäi sul mulje, et väidan justkui oleks kriis meile meedia poolt peale surutud. Ei, seda ma küll ei arva. Ta on võimendanud seda kuid kriisi oleme ikkagi ise loonud. Ka usun, et käesolev kriis pole mitte ainult viimase paari ega isegi mitte viimase viie aasta ebaõige käitumise tulemus. Juured on minu arvates palju sügavamal minevikus.

Eelkõige võiks praegu mõista ka seda, et mida rohkem inimesi usuvad kriisi süvenemisse, seda tõenäolisem säärane stsenaarium on. Õnneks on aga võimalik meil

igal ühel endale ise oma stsenaarium luua ning vastukaaluks enamike negatiivsele meeolule iseendale ja teistele positiivne tulevikupilt Maailma lähitulevikust luua.

Praegust ülemaailmset kriisi võib ju tinglikult nimetada majanduskriisiks kuid kas ta ka tegelikult seda on? Majandus on meie elu vaat et üks tähtsamaid osi ning on loomulik, et ta mõjutab meid tugevasti. Kas tõesti oleme nii sõltuvad ühest nähtusest, ühest struktuurist? Tõsi, oleme majandusolukorrast praegu vägagi sõltuvad kuid mitte ainult. Majanduskriis on ka psühholoogiline kriis – purunevad mitmed illusioonid, proovile pannakse inimese psüühiline ja vaimne tase. Kas see on hea või halb – see oleneb sellest, kuidas sa sellesse ise suhtud. Mingi nähtus ei saa iseenesest hea või halb olla, inimene on see, kes sildid külge kleebib.

Milles peitub käesoleva kriisi õppetund? Mis on tema positiivsed küljed? Igasugune kriis on kui inimeste proovilepanek ja seda igas mõttes. Kui sa lihtsalt **oled** ja mitte ei rahmelda, et kunagi hiljem **olla**, siis kriisi sinu jaoks ei eksisteeri. Kui oled õnnelik, rikas, terve sisemiselt ning sinu elu iga moment ja käitumine peegeldab seda, siis keegi ega miski väline ei saa seda põhimõtteliselt rikkuda. Ka siis, kui armastad siiralt kogu Maailma tema võlude ja valudega, lähevad igasugused probleemid mööda. Seda, milliste printsiipide järgi elad sina, testib ka käesolev kriis. Kõik need, kelle mõttemaailmas ja eluviis ei vasta „olemise“ ja siira armastuse printsiipidele peaksid ebameeldivuste (loe Maailma poolt saadetud märkide) kaudu mõistma enda elu muutmise

vajalikkust. Suurepärase ning harukordse võimaluse ennast arenguteele suunata pakub käesolev kriis paljudele. Selline ongi käesoleva ülemaailmse kriisi positiivne pool, mis vaat et ületab mäekõrguselt tema negatiivseid mõjusid.

Ütled, et mida head saab olla selles, et töölt lahti lastakse või kodunt välja tõstetakse? Selge on see, et raha on meil nii või teisiti vaja, samuti nagu ka katusealust, kus elada. Aga miks just selle konkreetse inimesega see juhtus? Kõiki ju välja ei tõsteta ega töölt lahti ei lasta. Äkki elas see inimene nagu ka suur osa ülejäänud elanikkonnast heaolu illusioonis? Illusoorses maailmas, kus ainsaks heaolu kriteeriumiks on oma eluase ja hea töökoht? Illusoorses maailmas, kus tarbimine oli majanduse sünonüümiks ja paljudele isegi ka elu mõtteks. Äkki unustas see raskustesse sattunud inimene, et arenema peaks ka muudes sfäärides kui ainult majanduslikus. Kas ta ikka arenes samaväärselt peresfääris ja vaimses sfääris. Kas ta tegeles samaväärselt tervisega kuivõrd pingutas ta raha nimel? Nüüd on tal hea võimalus näha oma elu uues valguses ning teha korrektuur – alustada olemist, inimeseks olemist tema kõiges täiuses. Inimene on ju terviklik, temasse on kõik vajalik algusest peale „kokku pakitud“. Tuleneb ju ka sõna „tervis“ sõnast „terve“.

Miks oleme nii sõltuvuses majanduse käekäigust, töökohast, rahast, teistest inimestest ja erinevatest materiaalistest ja energeetilisest struktuuridest? On see loomulik? Vajame eluaset, toitu, riideid ning kui on oht, et need vajadused jäävad täitmata, läheme paanikasse. Telekast, raadiost, autost võib ju veel kuidagi loobuda

aga toidust ja katusealusest mitte. Tekib hirm ja paanika või õigemini kerkib see hirm kusagilt alateadvusest välja, sest üldjuhul on ta meile juba esivanemate poolt kaasa kingitud. Siis on meil mitu valikut. Üldistades on need järgmised: kas läheme hulluks (a), hakkame rabelema, et kuidagi välja rabeleda (b) või eemaldame hirmu, konstateerime vead, mis meid sellise olukorrani viisid, avastame õppetunni olemuse ning paneme paika edaspidise tegevusplaani ja hakkame seda ellu viima (c). Variante on veel kuid üldise pildi saamiseks pakkusin just eelnevad välja.

Mida peaksime aga tegema praegu meie? Igaüks võiks endale ise tuleviku detailselt ette modelleerida, sest kui sa seda ise ei tee, siis tehakse seda sinu asemel. Küsimus on siin selles, et kas sa soovid ise endale tuleviku kujundada või vastasel juhul kujundab selle sinu jaoks keegi teine ehk ühesõnaga saatus. Mugav ju kõik saatuses kaela ajada ning süüdistada teisi või ka iseennast. Kuid pea meeles, et saatuses taga on peidus igasugused teised osapooled, keda ei pruugi teie heaolu eriti huvitada. Vabadus on antud kõigile, iseasi kas sa seda ka kasutad.

Tead kindlasti, et alati on olemas ka selline kontingent inimesi, kes majanduskriisist hoopis võitjatena väljuvad. Arvan, et enamasti on need inimesed vastutuse oma elu käekäigu eest mingil hetkel enda kanda võtnud. Selge see, et tagantjärele targutada pole mõtet – järjekordne kriis on juba käes ja enamik rahvast tunnetab seda valusalt oma nahal. Küsimus on aga selles, et kuidas edasi liikuda? Kas sa soovid olla ka edaspidi avatud igasugustele majanduse ja elu väntsutustele või meeldiks

sulle hoopis ohjad enda kätte võtta? Praegu on hea võimalus ka kogu riigi ja Maailma tasemel see küsimus lahendada. Kuhu me soovime liikuda nii isiklikus kui ka üldises plaanis? Kas jätame ka edaspidi majanduse ja ühiskonna arengu saatuse hooleks?

Esitan siinkohal sulle võiks öelda isegi, et filosoofilise küsimuse: millisena **soovid sina** oma elu ja Maailma näha? Sa võid silmad kinni panna ja seda detailselt ette kujutada. Kuidas näeb välja loodus, millised on inimesed, milline oled sina, milline on tehnoloogia, milline on sinu kodulinn/küla, kus sa täpselt elad ja milline näeb välja sinu kodukrunt? Kujuta ette sinu arvates parimat stsenaariumi sinu enda ja Maailma jaoks.

Mis puutub siia aga Maailm? Sa ju elad selles Maailmas, selles keskkonnas ning samamoodi nagu tema mõjutab sind, suudad ka sina teda mõjutada. Pole mõtet pidada ennast „väikeseks“ inimeseks, kellest ei olene midagi. See on enese alandamine, rääkimata sellest, et sellise mõtteviisiga muudadki sa iseennast „väikeseks“ märkamatuks mutrikeseks, kes kellegile korda ei lähe. Niisiis loodan, et sa mõistad mind ning mõistad vajadust eemaldada piirid enda ja Maailma vahelt ning unistad igas plaanis.

Kui see on sul tehtud, siis jutustan ma sulle, millist Maailma mina näen (isikliku osa jätan enda teada:). Näen lopsakat loodust metsa, loomade, viljapuude ja marjapõõsastega igal pool (ka linnas). Jõesed ja järved on selged ja nii puhtad, et sealt saab isegi otse vett juua. Inimesed paistavad rõõmsad ja rahulolevad ning maa on

täis õnnelikke Paare. Peredel on oma tükike iseene kujundatud loodust, kus kasvab kõik neile vajalik. Inimesed tegelevad oma lemmikalaga, loominguga ning tundub, et nad ei tunne millestki materiaalsest puudust. Liikumisvahenditeks on puhastel kütustel (sh elektril) toimivad sõidukid ning isegi hobused. Linnad on mattunud rohelusse ja veekogud nii maal kui linnades on täielikult puhtad. Ka mered on puhtad plastist ja mürgidest. Kellelegi ei tule pähegi mürgitada loodust, toitu ja sellega seoses ka iseennast pestitsiidide ja herbitsiididega. Läänemeri on puhtaks tehtud keemiarelvadest ja muudest mürgidest.

Tundub üsna utoopiline või mis? Seda aga seniks, kuni me pole oma sisemaailma korrastanud ja harmooniasse viinud. Loodus ja keskkond on tänapäeval sama palju saastunud ja tasakaalutu kui seda on meie ühiskonna inimeste sisemaailm. Esimene samm muutuste suunas on mõistmine, et nii ei pea olema, kui me seda ei taha. Alustades enda muutmisest muutub ka kogu Maailm ümberringi. Enda muutmise all pean siin silmas just sisemaailma muutmist – enda teadvuse muutmist, koostöö arendamist enda hinge ja kehaga, siira armastuse avamist iseendas. Kui sa muretsed keskkonna pärast, siis tea, et sellest, kui sa oma majapidamises prügi sorteerid, ei piisa kahjuks looduse päästmiseks. Kui soovid lahendada probleemid korraga nii isiklikus kui Maailma plaanis, siis on efektiivsuse mõttes oluline enda arendamine absoluutselt kõigis sfäärides – vaimses, füüsilises, mõistuslikus, materiaalses, suhetes teistega ja nii edasi.

Ilmselt nägid sa oma vaimusilmas iseenese suurepärasest tulevikku ning puhast ja harmoonilist Maaailma. Usun, et kui vähemalt su mõistus ei usu selle plaani reaalsusesse siis hing teeb seda ikka. Unistuste Maaailma saavutamine muutub seda reaalsemaks, mida enam arendad sa oma sisemaailma. Unistuste Maaailma realiseerimine on seda efektiivsem, mida enam arendad suhteid oma kaasaga, sest mehe-naise suhtes peitub tohutu loominguline jõud ja võimendi. Armastuse pinnalt on võimalik korda saata esialgu ebareaalsena tunduvaid plaane.

Mis puutub siia aga käesolev majanduskriis? Kriis sunnib meid ümber hindama seniseid väärtusi ning see on iseenesest suurepärase asi. Varem või hiljem toimub üsna põhjalik muutus paljude indiviidide ja kogu ühiskonna teadvuses. Kas see toimub selle kriisi raames või hiljem polegi nii tähtis. Palju tähtsam on see, kuidas me tahame, et see toimuks – kas valuliselt või valutult. Kas me soovime seda muutust ise juhtida või laseme kellelgi teisel seda teha? Kas sina oled valmis muutusteks?

Käesolev kriis on juba toonud päevavalgele inimeste psühholoogilise sõltuvuse ning mida teravamaks kriis läheb, seda selgemaks saab see, kui sõltuvad me igasugustest struktuuridest, süsteemidest, teistest inimestest ja kujunditest tegelikult oleme. Sõltuvus oli meie ja meie esivanemate valik ning näpuga pole mõtet kellelegi näidata. Süüdlaste otsimine on täielikult mõttetu energiaraiskamine. Viimane on aga tihtipeale inimestel psühholoogiliselt nii sisse kasvanud, et pimestab nende reaalsuse tunnetamise. Inimene! – sa oled ju iseendale

sellise elu kujundanud, keegi teine väljastpoolt ei saa kuidagi olla süüdlane selles, et sul halvasti läheb. Kui ei meeldi, siis võiksid ju vastutuse oma elukäekäigu eest enda kätte võtta.

Ehk mõtled sa praegu sellest, et oleks võinud seda kriisi ette näha, siis oleks saanud midagi ette võtta. Minu arvates pole aga lõppkokkuvõttes kuigi tähtis, kellel õnnestus seda ette näha ning kellel mitte. Praegu on palju olulisem just endale, oma riigile ning kogu Maailmale enda nägemist mööda tulevik luua. Ka ettevõtjatel annab Maailma muutmisel väga paljut positiivset ära teha. Võiks ju ka lõpuks ometi hakata ettevõtlust kasutama ilusa Maailma ülesehitamisel.